

# TÜRKİYE (MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ) VE AMERİKA'DAKİ (KENT STATE ÜNİVERSİTESİ) OKULÖNCESİ ÖĞRETMEN YETİŞTİRME PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ<sup>1</sup>

## A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE PRE-SCHOOL TEACHER TRAINING PROGRAMS IN MUĞLA SITKI KOÇMAN UNIVERSITY IN TURKEY AND KENT STATE UNIVERSITY IN THE USA

Necdet AYKAÇ<sup>2</sup>

Başvuru Tarihi:13.06.2018 Kabul Edilme Tarihi:05.10.2018 DOI:1021764/maeuefd.433665

**Özet:** Bu araştırma, ABD Kent State Üniversitesi Erken Çocukluk Eğitimi ve Türkiye'deki Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği programlarının ders izlenceleri üzerinden karşılaştırmalı olarak incelenmesi ve benzer ve farklı yönlerin ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Araştırma betimsel bir çalışma olup verilerinin toplanmasında nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Araştırmada toplanan verilerin çözümlenmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma kapsamında Türkiye'den 39 ders izlencesi ve ABD'den 27 ders izlencesi programın amaçları, içeriği, öğrenme durumları ve değerlendirme boyutları açısından analiz edilerek iki program arasındaki benzer ve farklı yönler ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca araştırmacının 3 ay süresince gözlemci olarak katıldığı derslerde ders izlencelerinin ne ölçüde alanda uygulandığı gözlemlenmiştir. Çalışmada ayrıca alanyazın taramasından yola çıkarak her iki ülkedeki okul öncesi öğretmenlik programının giriş koşulları ve öğretmenliğe atanma koşulları ve öğretmenlik uygulama süreci değerlendirme kapsamına alınmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre Türkiye'deki okul öncesi öğretmenliği programlarında alana katkı getirebilecek çok önemli dersler yer almasına karşın bu derslerin alana yeterince entegre edilmediği, kuramsal ağırlıklarının fazla olduğu Amerika'ya göre uygulamaya daha az verildiği bulunmuştur. 2018-2019 öğretim yılında uygulamaya konacak okul öncesi öğretmenliği programlarında ise seçimlik ders oranının artırılmasına karşın uygulamanın daha aza indirilerek derslerin kuramsal ağırlığının daha da artırıldığı ve uygulama dersi olan okul deneyimi dersinin kaldırıldığı saptanmıştır.

**Anahtar Sözcükler:** Okul öncesi öğretmenliği, öğretmen eğitimi, karşılaştırmalı eğitim, eğitim programı

**Abstract:** The current study aims to conduct a comparative investigation of the Early Childhood Education Program in Kent State University and the Pre-school Teacher Training Program in Muğla Sıtkı Koçman University on the basis of their curriculums and to determine the similarities and differences between the two programs. The study is a descriptive study employing the document analysis method. In the analysis of the data, the content analysis technique was used. Within the context of the study, 39 curriculums from Turkey and 27 curriculums from America were analyzed in terms of their objectives, content, learning situations and assessment methods to reveal their similarities and differences. Moreover, the researcher observed the extent of the compliance with the curriculums in the classes he participated in during a three-month period. Based on a literature review, the conditions of getting a place in the pre-school teacher training programs, the conditions of appointment to teaching posts after graduation and the conditions under which teachers work were also taken into consideration. The findings revealed that though there are important courses in the pre-school teacher training program in Turkey, in practice they are not given as desired in that more emphasis is given on theoretical issues. Practice is allocated less place when compared to the program in Kent University. Also, it is seen that there is decreasing of field experience compared to theoretical courses in the pre-school program in the 2018-2019 academic year.

**Keywords:** Pre-school teacher training, teacher training, comparative education

<sup>1</sup> Bu araştırma Amerika'da TÜBİTAK-2219 Yurt Dışı doktora Sonrası Araştırma Bursu 2015/1 desteği ile yapılmıştır.

<sup>2</sup> Doç. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim, necdetaykac@mu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-8020-713X

## Giriş

Her ülke eğitim sistemini çağın gereklerine göre yeniden düzenlemesi bir zorunluluk olarak görünmektedir. Bilginin sürekli değiştiği ve yenilediği bilgi çağında eğitim programlarının da geliştirilmesi ve değişen koşullara göre yenilenmesi kaçınılmaz bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çerçevede öğretmen yetiştirme programlarının geliştirilmesinde, farklı ülkelerde uygulanan eğitim programlarının incelenmesi ve iyi örneklerin ülkenin koşulları ve toplum yapısı göz önüne alınarak programlara yansıtılması programların niteliği açısından önemli bir rol oynayabilir.

Nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi için aynı zamanda nitelikli eğitim ve öğretim kurumlarına gereksinim duyulmaktadır. Bu eğitim kurumlarından biri de öğretmenlerin meslek öncesinde yetiştirmesinde etkisi olan eğitim fakülteleri ve öğretmen eğitimi programlarıdır. Bu yönüyle öğretmen eğitim programlarının belirli bilimsel standartlara ve mesleğin özelliklerine göre geliştirilmesi nitelikli bir öğretmen yetiştirme açısından oldukça önem taşımaktadır.

Türkiye’de öğretmen yetiştirme programları birçok kez değiştirilmesine karşın öğretmen yetiştirme sisteminde istenen niteliğe ulaşıldığını söylemek oldukça zor görünmektedir. Öğretmen yetiştirme sistemindeki değişimlerden en önemlisi 1982 yılında öğretmen yetiştirme üniversitelerdeki eğitim fakültelerine devredilmesinin olduğu söylenebilir (Özoğlu, 2010). Öğretmen yetiştirme sisteminin üniversitelere devredilmesinden günümüze kadar öğretmen yetiştirme lisans programlarıyla ilgili olarak 1997, 2006, 2009 ve en son 2018 de değişiklikler yapılmıştır (YÖK, 2018). 1997 yılında sekiz yıllık eğitime geçilmesi ile programlarda kapsamlı değişiklikler yapılmış, ardından 2006 yılında MEB bünyesindeki okullardaki programlar tüm kademelerde değiştirilmiştir. Yapılandırmacı yaklaşımı temel alan bu program anlayışının uygulamaya geçilmesinde, Avrupa Birliği uyum sürecinin etkisinin olduğu söylenebilir. Bu temelde 2006 öğretmen yetiştirme programlarındaki bu değişimin, MEB’in uygulamaya koyduğu ders programlarına uyum sağlamak amacıyla yapıldığı söylenebilir. 2018 program değişikliğinde ise eğitim fakültelerinin bölüm ve anabilim dalı yapılandırılması sonucunda öğretmen yetiştirme programlarında da buna uygun değişikliklere ihtiyaç duyulduğu gerekçe olarak belirtilmiştir (YÖK, 2018) Ancak programların bölüm ve anabilim dallarının yapılandırılmasından çok gelişen ve değişen koşullar ve alanın gereksinimleri göz önüne alınarak geliştirilmesi nitelikli bir program için ön koşul olarak görülebilir.

Öğretmen yetiştirme programlarında önemli alanlardan biri de okul öncesi öğretmenliği programıdır. Türkiye’de okul öncesi öğretmenleri üniversitelerin eğitim fakültelerinin “Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği” bölümlerinde yetiştirilmektedir. Okul öncesi eğitim, eğitim

kademeleri dikkate alındığında, en alt kademe olmasına karşın diğer eğitim kademeleri de etkileme gücü göz önüne alındığında eğitim süreci açısından en hassas dönemi bünyesinde taşımaktadır. Okul öncesi dönemin önemli kılan en önemli nedenlerden biri bu dönemin çocuğun kişiliğinin temelini atıldığı yılları kapsaması, diğeri ise bu dönemde verilen eğitimin tüm eğitim kademelerini, hatta tüm yaşamı etkileme gücü olduğu söylenebilir (Abazoğlu, Yıldırım ve Yıldızhan, 2015). Bu yönüyle bakıldığında insan yaşamının en değerli ve kritik yıllarının okul öncesi döneme rastladığı dikkate alındığında eğitimin istenen niteliğe kavuşması açısından bu dönemi göz ardı etmek mümkün görünmemektedir (Dalbudak, 2006). Öğretmenlerin bu görevlerini etkili bir şekilde yerine getirebilmeleri için okul öncesinde öğretmenlerin meslek öncesi ve sonrasında nitelikli bir öğretmen yetiştirme programına ihtiyaç duyulmaktadır.

Nitelikli öğretmen yetiştirme gereksinimi, başta gelişmekte olan ülkeler olmak üzere dünya genelinde önemli bir sorun olarak hala güncelliğini korumaktadır. Bu konuda ulusal ve uluslararası kuruluşlar önemli çalışmalar yürütmektedirler (UNESCO, 2012). Zira öğretmenin niteliği ve başarısının artması eğitim sisteminin de niteliği ve başarısını artırabilmektedir. Bu nedenle öğrenci performansı açısından başarılı ülkelerdeki eğitim sistemlerinin en temel ortak özelliğinin nitelikli öğretmenler olduğu tespit edilmiştir (Barber ve Mourshed, 2007). Öğretmenin niteliği ise onun meslek öncesinde ve sonrasında yetiştirilmesi ile doğrudan ilişkili görünmektedir. Bu yönüyle öğretmen yetiştirme sisteminin niteliğinin artırılmasında farklı ülkelerdeki öğretmen yetiştirme sistemlerinin sürekli değerlendirilmesi ve bu değerlendirmeler ışığında öğretmen yetiştirme programlarının geliştirilmesi oldukça önemlidir. Öğretmen yetiştirme programları arasında önemli bir yere sahip olan okulöncesi öğretmenlik programlarında da istenen niteliğin yakalanması ve nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesi öğretmenlere meslek içindeki verilen niteliği kadar meslek öncesindeki lisans programlarının etkililiği de önemlidir.

Türkiye’de öğretmen eğitiminde bilimsel araştırmalar sonucunda yapılacak olumlu değişimler nitelikli bireylerin yetiştirilmesi, toplumun gelişmesi ve ülkenin kalkınmasında büyük bir ivme kazandırabilecektir. Karşılaştırmalı eğitim çalışması olarak adlandırılan bu alanda yapılan çalışmalarla öğretmen yetiştirme sisteminin uluslararası yönlerine inilerek, ulusal eğitim sistemlerine çözüm bulmak açısından önemli çalışmalar olarak değerlendirilebilir (Türkoğlu, 1998). Türkiye’de öğretmen yetiştirme ile ilgili birçok karşılaştırmalı eğitim çalışması bulunmaktadır. Ancak bu çalışmalarda, genellikle farklı ülkelerdeki öğretmen yetiştirme sistemlerinin mekanik düzeyde karşılaştırılmasının yapıldığı görülmektedir. Bu araştırmada ise öğretim üyelerinin ders izlenceleri ve uygulama sürecine ilişkin araştırmacının gözlemleri ön plana alınmıştır. Nitelikli bir okul öncesi öğretmenin sahip olması gereken özelliklerin önemli bir kısmı yükseköğretimde

alınan eğitimle ilişkilidir. Okul öncesi öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarının seçilmesinin nedenlerinden biri ise okul öncesi öğretmenlerinin çocuk eğitiminde önemli bir rol oynamasıdır. Okul öncesi eğitimin diğer eğitim kurumlarına temel oluşturduğu göz önüne alınarak okul öncesi öğretmenliği bölümlerinin programlara karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Araştırmada Bu araştırmada Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Kent State Üniversitesi Erken Çocukluk Eğitimi ve Türkiye’deki Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği programlarının ders izlenceleri üzerinden karşılaştırmalı olarak incelenmesi, programlardaki benzerlik ve farklılıkların belirlenmesi amaçlanmaktadır. Türkiye’de üniversitelere giriş, öğretmen olarak atanma merkezi bir sistemle yapılmaktadır. Aynı zamanda eğitim fakültelerinin programları da YÖK tarafından belirlenmektedir. Bu nedenle Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi okul öncesi öğretmenliği programlarının ders izlenceleri bazı seçmeli dersler dışında tüm eğitim fakültelerinde aynıdır. Dolayısıyla bu çalışmada genel duruma ilişkin açıklamalarda “Türkiye’deki okulöncesi öğretmeni yetiştiren kurumlar” ifadesi tercih edilmiştir. Araştırmada yukarıda belirtilen amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Kent State Üniversitesi ve Türkiye’de Okulöncesi Programlara Giriş Koşulları nelerdir?
2. Kent State Üniversitesi ve Türkiye’de Okul Öncesi Öğretmenliği Ders Profili Nasıldır?
3. Amerika ve Türkiye’de Okulöncesi Öğretmen Yetiştirme Programlarındaki Alan ve Meslek Dersleri Nelerdir?
4. Kent State Üniversitesindeki Erken Çocukluk Eğitimindeki Ders İzlencelerindeki Öğrenme Durumlarının Görünümüne ilişkin Araştırmacı gözlemleri Nelerdir?
5. Amerika ve Türkiye’de Okul Öncesi Öğretmenliği Programının Nasıl Yürütülmektedir?
6. Amerika ve Türkiye’deki Okul Öncesi Öğretmenliği Programında Sınavlar ve Değerlendirme Kriterleri Nelerdir?
7. Amerika ve Türkiye’de Okul Öncesi Öğretmenliği Mezuniyet ve Atanma Koşulları Nelerdir?

## Yöntem

### Araştırma Deseni

Araştırma betimsel modelde desenlemiştir. Araştırmada Türkiye’deki Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi (MSKÜ) Okul Öncesi Öğretmenliği ve ABD’nin Ohio eyaletinde yer alan Kent State Üniversitesindeki Erken Çocukluk Eğitimindeki ders programları ve ders izlenceleri karşılaştırmalı olarak incelenerek öğretmen eğitimi olduğu gibi betimlenmiştir.

### Verilerin Toplanması

Araştırmanın verilerinin toplanmasında doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Okul Öncesi öğretmenliği anabilim dalındaki ve Kent State Üniversitesindeki

Erken Çocukluk Eğitimi Bölümündeki ders izlenceleri amaç, içerik, öğrenme durumları ve değerlendirme öğeleri açısından karşılaştırılmıştır. Ayrıca araştırmacı 2017 yılında üç ay süresince gözlemci olarak katıldığı derslerde ders izlencelerinin ne ölçüde alanda uygulandığını gözlemlemiştir. Bunlara ek olarak alan yazın taramasından da yola çıkarak her iki ülkedeki programın giriş ve atama koşulları ve öğretmenlik uygulama süreci değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Kent State üniversitesindeki 27 meslek ve alan dersinin ders izlenceleri ve MSKÜ Üniversitesinde 2016-2017 yılında uygulama sürecinde mesleki ve alan bilgisi öğretim programlarından 39 ders izlencesi incelemeye tabi tutulmuştur. 2018 programında ise ders izlenceleri yapılmadığı için yalnızca programda yer alan dersler incelemeye alınmıştır.

### **Veri analizi**

Araştırma verilerinin çözümlenmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizinde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu yönüyle çalışmada araştırma sorularından yola çıkılarak MSKÜ Okul Öncesi Öğretmenli bölümündeki 39 ders ve Kent State Üniversitesi Erken Çocukluk Eğitimi Öğretmenliğindeki 27 ders izlencesindeki veriler ders adları, ders içerikleri, amaçlar, içerik, öğrenme durumları ve programın değerlendirme öğeleri açısından incelenerek benzer ve farklı yönleri açısından karşılaştırılmış ve elde edilen bulgular sonuçlar kısmında tartışılmış ve yorumlanmıştır.

### **Bulgular**

ABD Kent State Üniversitesi erken çocukluk eğitimi bölümündeki programlarla Türkiye'deki Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi okul öncesi eğitim öğretmenliği programlarının karşılaştırmalı olarak ders izlenceleri üzerinden incelenmesi sonucu aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Erken Çocukluk Eğitim ve Türkiye'deki okulöncesi öğretmeni yetiştiren kurumların giriş koşullarına ilişkin bulgular Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

*Kent State Üniversitesi ve Türkiye’de Okulöncesi Programlara Giriş Koşulları*

Dönem	Türkiye Okul Öncesi Öğretmenlik Eğitimi	Kent State Erken Çocukluk Eğitimi
Okul Öncesi öğretmenliğine Giriş Koşulları	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Okul öncesi bölümüne ÖSYM tarafından yapılan lisans yerleştirme sınavı (LYS) sonuçlarına göre girmektedirler.</li> <li>- Ortaöğretim başarı puanı göz önüne alınmaktadır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Öğrenciler erken çocukluk eğitimine girmek için ACT* ya da SAT** sınavına katılmak zorundalar. Sınava öğrenciler bilgisayar üzerinden istedikleri zaman girebilmektedir. Adaylar 21 yaş üstü ve liseyi bitireli 3 yıl geçmiş ise bu sınava gerek duyulmuyor. Ancak adayların 2.75 akademik ortalamaya sahip olması ve okuldan uzaklaştırma cezası almamış olması gerekiyor. CV yaptığı çalışmalar.</li> <li>- Katıldığı sosyal ve kültürel etkinlikler. Referans mektubu.</li> <li>- Sözlü sınav. College Credit Plus (CCP) programım kapsamında 7-12 sınıf öğrencilerinden başarılı olanlar üniversiteden birkaç ders ya da yıl boyunca en fazla 30 kredilik ücretsiz ders alabilmektedirler.</li> </ul>

\*ACT® American College Test) Üniversiteye kabul için geçerli olan standartlaştırılmış bir test yapısal olarak okuma, yazma, deneme ve matematik konularını içermektedir.

\*\*SAT: Scholastic Aptitude Test ACT gibi üniversite kabulü için geçerli bir sınav ACT sınavından farkı Okuma, yazma, makale yazma yanında bilim sınavını da kapsıyor. İki sınavda üniversiteye kabulde geçerli olmasına karşın yapısal farklılıklar içermekte.

Tablo 1’e göre Türkiye’de Okul öncesi öğretmen yetiştiren programlara öğrenci seçimi genel kültür, genel yetenek ve akademik bilgiyi ölçen çoktan seçmeli sorulardan oluşan lisans yerleştirme sınavı (LYS) ile yapılmakta gerekli puanı alanlar programa girebilmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının ortaöğretim kurumundaki mezuniyet not ortalamaları da belirli bir katsayı ile çarpılarak puanlarına eklenmektedir. Öğrencinin ortaöğretim başarıları öğretmenliğe alımda kısmen dikkate alınmasına karşın adayların mesleğe karşı duyduğu ilgi, mesleğe yatkınlık durumunu ölçmeye yönelik herhangi bir sınav yapılmamaktadır. Bu yönüyle öğretmen alımında öğretmenliğin duyuşsal özelliği dikkate alınmamaktadır. Amerika’da ise ACT ya da SAT standart sınavlarına ek olarak, öğretmenliğe alım kriterleri psikolojik sınavlar, kişilik testleri, davranış ile ilgili testler, fiziki sağlık raporu, yazılı dil testi, bireysel mülakat, transkript, konuşma testi ve referans mektupları gibi birçok kriterin bir araya gelmesi ile oluşmaktadır. Türkiye’nin aksine öğretmenlerin mesleğe yönelik duyuşsal özelliklerini ölçen sözlü sınavlara yer verilmektedir. ABD’de Türkiye’den farklı olarak başarılı öğrenciler lise ikinci sınıftan itibaren eğitim fakültesinden bazı dersleri alarak girmek istedikleri alanı tanıyarak daha doğru tercihler yapabilmektedir. Ayrıca öğrenciler Türkiye’de yılda bir kez olan öğrencilerin aynı anda girdiği sınavlar yerine ACT ya da SAT sınavların yılda altı defa yapılması öğrencilerin kendilerini hazır Hissettikleri zaman sınava girmelerine ve en yüksek aldıkları puanı vermelerine olanak sağlayabilmektedir. Bu yönüyle ABD’de öğretmen adayları programa alınırken çok yönlü bir değerlendirme sürecine tabi tutulmaktadır.

ABD ve Türkiye’de programın amaçları incelendiğinde ise şu bulgulara ulaşılmıştır. Amerika’da ve Türkiye’de öğretmen yetiştirme programlarının amaçları ve kazanımları incelendiğinde pragmatizmin eğitime yansımaları olan ilerlemeci eğitim felsefesinin benimsendiği belirtilmiştir. Bu yönüyle iki programın amaç ve kazanımlarının benzer özellikler taşıdığı ve birbirleri ile örtüştüğü görülmüştür. ABD ve Türkiye’de programların amaçları her ikisinde de öğrenci merkezli ve yapılandırmacı bir felsefeyi temel almaktadır. Öğrencilerin problem çözme, düşünme, araştırma, karar verme becerilerini geliştirme hedeflenmiştir. Ancak programın profili açısından Amerika’da erken çocukluk erken çocukluk eğitimi öğretmen yetiştirme programlarında uygulamaya daha geniş yer verildiği görülmüştür. Tablo 2’de iki ülkenin öğretmenlik profili verilmiştir.

Tablo 2

*Kent State Üniversitesi ve Türkiye’de Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Ders Profili*

<b>Türkiye Okul öncesi öğretmenliği</b>	<b>Kent State erken çocukluk eğitimi</b>
- %72,5 kuramsal, %27,5 uygulama derslerine yer verilmektedir	- % 45 kuramsal, %55 uygulama derslerine yer verilmektedir.
- Seçimlik ders sayısı 2. sınıfta 1, son sınıfta 4 olmak üzere toplam 5 seçimlik ders bulunmaktadır. Türkiye’de seçimlik ders oranı % 10 düzeyinde kalmaktadır.	- Programda zorunlu ve seçimlik dersler yer almakta seçimlik derslere %25 oranında yer verilmektedir.

Tablo 2’ ye göre her iki ülkede de Öğretmenlik dersleri alan bilgisi, genel kültür ve meslek bilgisi derslerinden oluşmakta ve zorunlu ve seçimlik dersler yer almaktadır. Türkiye’nin aksine Amerika’da uygulamalı derslere %55 oranında yer verilirken Türkiye’de 2006 programında %27,5 oranında yer verilmektedir. 2018 yılında yapılan programlardaki değişiklikte uygulama oranı oldukça azaltılmış kuramsal ağırlığa %93 uygulamaya ise yalnızca % 7 oranında yer verilmiştir (134 saat teorik, 14 saat uygulama). Araştırmacının Amerika’daki okul öncesi ders programlarının gözleminde ise teorik görünen dersler içerisinde de öğrencilerin hemen hemen her derste uygulamaya gönderildiği dikkate alındığında bu uygulama oranı daha da yükselmektedir. Türkiye’de ise ders izlencelerinde derslerin genellikle teorik olarak yapılandırıldığı ve derslerin yeterli oranda alana uyarlanmadığı görülmüştür.

---

<b>Yıl Ve Dönemler</b>	<b>MSKÜ Okul Öncesi Dersler</b>	<b>Kredi</b>	<b>Kent State Erken Çocukluk Eğitimi</b>	<b>Kredi</b>
----------------------------	---------------------------------	--------------	--	--------------

---

Tablo 3. *Amerika ve Türkiye 'de Okulöncesi Öğretmen Yetiştirme Programlarındaki Alan ve Meslek Dersler*



1. Yıl	1. Sömestr	Eğitim Bilimine Giriş	4	Demokratik Toplumda Eğitim	3
		Psikoloji	3	Coğrafyaya Giriş	
		Okul Öncesi Eğitime Giriş	5	Seçmeli	
		İnsan Anatomisi Ve Fizyolojisi	5	Seçmeli	
1. Yıl	2. Sömestr	Eğitim Psikolojisi	4	İletişime Giriş	3
		Eğitim Felsefesi	5	Seçmeli	
		Anne Ve Çocuk Sağlığı İlk Yardım	8	Seçmeli	
2. Yıl	3. Sömestr	Öğretim İlke Ve Yöntemleri	4	Erken Çocukluk Servisi İle Tanışma	2
		Erken Çocukluk Döneminde		Eğitimsel Psikoloji	3
		Gelişim	5	İnsan Biyolojisi	3
		Anne Çocuk Beslenmesi	4	Seçmeli	
		Eğitim Sosyolojisi	3	Seçmeli	
		Seçimlik		Seçmeli	
		Yaratıcılık Geliştirilmesi	4		
		Çocukta Oyun Gelişimi	3		
2. Yıl	4. Sömestr	Öğretim Tek. Ve Materyal Tasarımı	5	Seçmeli	
		Türk Eğitim Tarihi	3	Çocukları Anlama	
		Çocuk Edebiyatı	3	Sanat Ve Sosyal Bilgilerin Anaokuluna Entegrasyonu	
		Erken Çocukluk Döneminde		Anaokulu Programının Uygulanması	
		Gelişim II	4	Anaokulunda Matematik Ve Fen Eğitimi	
		Matematik Eğitimi	4	Anaokulunda Öğretmenlik Uygulanması	
		Çocuk Ruh Sağlığı	4	Seçmeli	
		Drama	4		
3. Yıl	5. Sömestr	Sınıf Yönetimi	3	Erken Çocukluk İçin Dil Ve Okuryazarlık	3
		Okul Deneyimi	7	Matematik Ve Bilimde Erken Tecrübeler	3
		Özel Öğretim Yöntemleri	4	Okul Öncesinde Ortaklık Ve Tecrübeler	3
		Müzik Eğitimi	3	Okul Öncesinde Staj	6
		İstatistik	4	Seçmeli	3
		Beden Eğitimi Ve Oyun Öğretimi	3	Seçmeli	
		Fen Eğitimi	4	Seçmeli	
		Görsel Sanatlar Eğitimi	3	Seçmeli	
3. Yıl	6. Sömestr	Ölçme Ve Değerlendirme	5	Programa Entegre Edilmiş Eleştirel Sorgulama	3
		Özel Eğitim	3	Kültürel Çeşitlilik Kontekstinde Ev, Okul Ve Toplum	3
		Müzik Eğitimi II	3	İşbirliği	3
		Etkili İletişim	4	Okul Öncesi Programına Entegre Edilmiş Uygulamalar	3
		Topluma Hizmet Uygulamaları	4	Erken Çocukluk Eğitiminde Uygun Ses Bilimi Ve İlk	3
		Özel Öğretim Yöntemleri II	4	Bakım	3
		Materyal Geliştirme	3	Erken Yıllarda Matematik Eğitimi	
		Bilimsel Araştırma Yöntemleri	4	Eğitimsel Teknoloji	
				Seçmeli	
				Seçmeli	
4. Yıl	7. Sömestr	Rehberlik	4	Öğretim Programına Entegre Edilmiş Sosyal Bilgiler	3
		Öğretmenlik Uygulanması I	7	Erken Yıllarda Fen Öğretimi	3
		Anne- Baba Eğitimi	4	Erken Dönemde Okuma Ve Yazmayı Geliştirme	3
		Araştırma Projesi	4	Çocuk Literatürünü Var Olan Okuma Yazma Programına	
		Seçmeli		Entegre Edilmesi	3
		Seçmeli		Okul Deneyimi	3
				Erken Yıllarda Matematik Öğretimi II	3
4. Yıl	8. Sömestr	Türk Eğitim Sistemi Ve Okul		Mesleki Pratik Uygulama	3
		Yönetimi	3	Anaokulunda Staj	12
		Öğretmenlik Uygulanması II	7		
		İlköğretime Hazırlık Ve İlköğretim			
		Programları	5		
		Araştırma Projesi	7		

Tablo 3'e göre Türkiye ve Amerika'daki ders programları incelendiğinde Türkiye'de okul öncesinde zorunlu ders çeşitliliğinin daha fazla olduğu buna karşın Amerika'da daha az dersin yer aldığı, birinci sınıftan itibaren seçimlik derslere daha geniş yer verildiği Türkiye'de ise yalnızca

ikinci sınıf üçüncü dönem ve dördüncü sınıf yedinci ve sekizinci dönemde ikişer tane seçimlik dersin yer aldığı görülmektedir.

Amerika'daki Kent State Üniversitesi'nde erken çocukluk eğitimi programı incelendiğinde ilk iki yıl alana ilişkin derslere çok az yer verildiği ve bu derslerin ikinci yıl üçüncü dönemde başladığı görülmektedir. Ayrıca programda yer alan derslerin alana uyarlandığı görülmektedir. Türkiye'de ise okul öncesi öğretmenliğinde öğrencilerin mesleki, kişisel ve sosyal gelişimine yararlı olabilecek zorunlu derslerin programda önemli oranda yer aldığı ancak seçimlik derslerin daha az olduğu görülmüştür. Ancak seçimlik dersler arasında alana ilişkin yararlı olabilecek farklı derslerin yer aldığı saptanmıştır. KSÜ erken çocukluk öğretmenliği eğitim programında yer alan bu zorunlu derslerle birlikte kompozisyon (6-8 kredi saati), Matematik ve eleştirel akıl yürütme 3-5 kredi), İnsanlık ve görsel sanatlar( resim, heykel, mimari, müzik ve şiir) tiyatro ve canlandırma (3 kredi), Sosyal bilimler (6 kredi), temel bilimler (6-7 kredi) ve gerekleri (6 kredi) alanları üzerinde dersler yer almakta öğrenciler bu alanlardan dersler seçebilmektedir.

Araştırmanın çalışma kapsamında yer alan Türkiye'deki Üniversitelerden biri olan MSKÜ Okul öncesi öğretmenliğindeki dersler ve ders izlenceleri incelendiğinde alana katkı getirebilecek, öğretmen adaylarının mesleki sosyal ve kişisel gelişimi üzerinde önemli rol oynayabilecek seçimlik derslere yer verildiği görülmektedir. Ayrıca programda yer alan dersler incelendiğinde zengin bir ders çeşitliliğine sahip olduğu görülmektedir. Programda yer alan seçimlik derslerin ikinci sınıf birinci dönem ve dördüncü sınıf birinci dönemde yer aldığı görülmektedir. İkinci yıl üçüncü sömestrdeki dersler olarak; Okul öncesi kurum hijyen ve temizlik, okul öncesi serbest zaman etkinlikleri, çocuklarda cinsel kimlik gelişimi, okul öncesi eğitimde etik, okulöncesi eğitimde çok kültürlülük, düşünme eğitimi, engelli bireyler ve toplumsal farkındalık, çocuklarda temel motorik özellikler dersleri adı altında yer almaktadır. Dördüncü sınıf yedinci sömestr ve sekizinci sömestrde ise öğretmen adaylarının çocukların gelişimini tanınması yanında onların eğitimsel gelişimi için etkili öğrenme ortamları oluşturabilecek yöntem ve teknikleri, oyun etkinliklerini içeren derslere yer verildiği görülmektedir.

Türkiye'de programlarda verilen derslerin kredilerinin alanın ihtiyaçları ve derslerin alana katkısı ve ders saatleri dikkate alınmadan yapıldığı görülmektedir. Örneğin; programda iki ders saati yer alan eğitim felsefesi beş kredi, programda sekiz saat olan (iki teorik, altı uygulama) ve okul öncesi için en önemli dersler olarak yer alan okul uygulaması ve programda altı saat olarak yer alan (iki teorik ve dört uygulama) okul deneyimi dersleri yedi kredi olarak yer aldığı görülmektedir. Programda üç saat yer alan anne çocuk sağlığı ve ilk yardım dersi sekiz kredi olarak yer aldığı görülmektedir. Farklı üniversitelerde bu oranlar çok değişiklik gösterdiği belli bir ölçütlere göre

belirlenmediği için öğrencilerin farklı üniversiteler geçişi önünde de engel oluşturabilmektedir. Değişiklik yapılan 2018 programında ise 240 AKTS olarak hesaplandığı ve AKTS'lerin bir standart bağlandığı görülmektedir. 2018 okulöncesi lisans programında ders saatlerinin 175 saatten 148'e düşürüldüğü ancak kredi oranının 151'den 141'e düşürüldüğü görülmektedir. 2018 program değişikliği ile Bologna sürecine uyum kapsamında Amerika'da olduğu gibi %25 oranında seçimlik derslere yer verildiği görülmektedir.

### **Kent State Üniversitesindeki Erken Çocukluk Eğitimindeki Araştırmacı gözlemleri ve Ders İzlencelerindeki Öğrenme Durumlarının Görünümüne ilişkin Bulgular**

Kent State Üniversitesindeki ders izlenceleri incelendiğinde ve araştırmacının üç ay süreyle yaptığı ders gözlemlerinde yapılandırmacı yaklaşıma uygun olarak öğrencilerin aktif olarak katıldığı etkinlik temelli bir öğrenme sürecinin oluşturulduğu görülmüştür. KSÜ erken çocukluk eğitimi programında yer alan ders izlenceleri incelendiğinde derslerin neredeyse tamamında öğrencilere okullarda araştırma, gözlem ve çalışma olanağı bulabilmekte ve öğrenciler uygulama sürecine daha fazla katılabilmektedir. Öğrencilerin dersler için uygulamaya gidebilmesinde Kent State Üniversitesi bünyesinde Erken Çocukluk Merkezi adı altında kreş ve anaokulu yer almasının önemli katkısı olduğu söylenebilir. Bu sayede öğrenciler her ders için bu merkezde uygulama olanağı bulabilmektedir. Ders izlenceleri incelendiğinde de hemen hemen bütün derslerde öğrencilerden okulda gözlem, plan hazırlama, uygulama akranları ile değerlendirme ve sınıfta bunları tartışmaları istenmektedir. Örneğin erken çocukluk dil ve okuryazarlık dersinde çocuklar masal kitabı hazırlayıp çocuklara okulda bunu uygulamakta, aynı şekilde ilkokula hazırlık ve uyarlama için okullara gidip sınıf öğretmenlerini gözlemleyebilmektedirler. Kent State üniversitesindeki bazı dersler ve öğrenme durumlarına ilişkin örnekler şunlardır; sınıf okumaları dersi; birinci sınıf öğrencisini gözlem, multimedya ortamında çocuk şiirleri seçerek sunum yapma, grup olarak anı ve şiir kitabı hazırlama, okulda en az 3 çocukla çalışma yapma ve sonuçları sınıfta tartışma. Mesleki uygulama dersi: okudukları ile gözlemlerini karşılaştırma, araştırma yapma, plan hazırlama ve uygulama yapma. Okul öncesi ve ilkokul çocuklarına uygun ses okuma dersi;10 haftalık okuma ve öğrenme planı hazırlama, haftada en az iki kez 30-40 dakika okulda uygulama. Erken çocuklukta matematik-Matematik eğitimi ile ilgili araştırmaları okumak, bu alanla ilgili bilimsel teorileri incelemek, küçük çocuklar için uygun öğrenme ortamları tasarlamak, küçük çocuklar için ders planı hazırlamak bir dönem boyunca uygulamak, uygulanan planların sınıfta tartışılması. Erken sınıflarda sosyal çalışmalar 4-5 kişilik gruplarla okulda sosyal çalışmalar yapma ve bu çalışmalarını değerlendirme. Okuma ve haftalık ödevler. Dışa vurumcu sanat ve sosyal çalışmalar, yansıtıcı yazma çalışmaları, sınıf gözlemleri dışa vurumcu sanat portfolyö hazırlama. Çocuk gelişimi; dokuz hafta çocuk

gelişimini gözleme (en az beş gözlem) yılsonunda çocuğun gelişim profilini çıkarma. Otobiyografi çalışması, Erken çocukluk servisi ile tanışma; alan çalışması, gözlemler. Seminer; alanla ilgili okumalar ve tartışmalar mesleki gelişim planı, portfolyo hazırlamak üç hafta gözlem ve bu gözlemleri paylaşma, araştırma projesi: 7-11 hafta uygulama mentör ile birlikte. Okulöncesi çocuklar için dil ve edebiyat; okulöncesi uygulama, okulöncesinde sosyo-dramatik oyun sunma, yazar tanıtım, dil ve okuryazarlık eğitimi, görsel sunum hazırlama, çocuklar yönelik bir kitap hazırlama. Erken yıllarda bilim eğitimi; çocukluğundaki bilim tecrübeleri, sınıf gözlemleri, bilim dersi planı hazırlama ve 1-3 gün arasında okula giderek uygulama yapabilmektedir. Türkiye’de uygulamalı derslerde sınıf içinde uygulamalar yapılmasına karşın gerçek okul öncesi uygulama ortamlarında uygulamalar çok sınırlı düzeyde kalabilmektedir. Ayrıca ders izlenceleri incelendiğinde hemen hemen tüm derslerde öğrenciler uygulama olanağı bulabilmektedir. Türkiye’de ise ders izlenceleri incelendiğinde daha çok teorik olarak konuların yer aldığı görülmektedir. Ders izlencelerine göre incelenen bazı ders örneklerinden olan çocuk edebiyatı dersinde, konular masallar, hikâyeler gibi türlere yer verilerek işlenmekte ve bu türler anlatılmaktadır. İlköğretime hazırlık dersinde öğrenciler okula gitme olanağı bulamamakta dolayısıyla okulda gözlem yapmadan teorik olarak dersler işlenmek zorunda kalınmaktadır. Uygulama yapılamamasında Eğitim fakültelerine bağlı uygulamam okullarının olmaması kadar farklı branşlardan gelen öğretim elamanlarının alanı yeterince tanımamasından dolayı dersleri daha çok teorik olarak işleme yolunu gidebilmektedirler.

Araştırmacının erken çocukluk sınıflarındaki ders gözlemlerinde erken çocukluk sınıflarının sınıf mevcudunun 20- 25 kişi arasında değiştiği, sınıflarda oturma düzenlerinin U ya da yarım daire olarak düzenlendiği, grup çalışmalarına geniş ölçüde yer verildiği, bireysel araştırmalar, okuma ödevleri (kitap ve makaleler) ve sunumlar, proje hazırlama, tartışmalar, gösteri yöntemi, deneyler ve çok sayıda etkinlik örneklerinin uygulandığı gözlemlenmiştir. Derslerde akıllı tahta, projeksiyon, televizyon ve tablet bilgisayar gibi araçlar etkili bir biçimde kullanılmaktadır. Öğrenciler derse etkin katılıp, dersleri ilgi ile dinlemektedirler. Öğretim elamanları dersler başlamadan önce 8-10 sayfalık ders izlencesi hazırlamakta ve ders materyallerini dönem öncesinde hazırlamaktadırlar. Öğretim elamanlarının haftada altı saat gibi az dersleri olduğu için derslere girmeden önce hazırlık yapabilme olanağı bulabilmektedir. Ders gözlemlerinde de öğretim elamanlarının ders için hazırlamış olduğu materyallerden derse hazırlıklı geldiği gözlemlenebilmektedir. Ders içerisinde çok sayıda etkinlik uygulaması ve konuya uygun hazırladıkları materyalleri kullanmalarından da öğretim elamanlarının ders için hazırlandığını gösteren başka bir Sınıfta demokratik bir ortamın olduğu, öğrencilerin uygulamalara aktif olarak katıldığı, görüş ve düşüncelerini rahatlıkla ifade edebildiklerini gözlemek mümkün olabilmektedir. Öğretim elamanları ders aralarında ve

sonunda süreç temelli ölçme değerlendirme materyalleri kullanarak öğrencilerin öğrenme düzeyleri belirleyebilmektedir. Türkiye’de ise üniversitelerin bir çoğunda uygulama okulu olmadığı için uygulama dersleri dışında öğrenciler uygulama olanağı bulamamaktadırlar. Ayrıca Türkiye’de okul öncesi öğretmenliği bölümleri açısından en önemli sorunlardan birinin de 70-80 kişilik kalabalık öğrenci mevcuduna sahip sınıflarda aktif bir öğrenme sürecine yer verilememesi olduğu söylenebilir. Okul öncesi programlarda yer alan derslerin uygulama teorik ağırlığı ve derslerin uygulama biçimi Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4

*Amerika ve Türkiye’de Okul Öncesi Öğretmenliği Programının Yürütülmesi*

	<b>Türkiye Okul öncesi dersler</b>	<b>Kent State erken çocukluk eğitimi</b>
<b>Okul Öncesi öğretmenliği Programının uygulanması</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Dersler kuramsal ve uygulamalı olarak işlenmektedir. Programdaki kuramsal dersler teknoloji destekli ortamlarda yürütülmektedir.</li> <li>- Uygulamalı dersler ise, Eğitim Fakültesi, İl Milli Eğitim Müdürlüğü Uygulama İlköğretim Okulları ve Anaokulları iş birliği ile Uygulama Öğretim Elemanı ve Uygulama Öğretmeni gözetiminde üç yarıylda gerçekleştirilmektedir.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Dersler daha çok uygulamalı olarak öğrencilerin aktif olarak katıldığı etkinlikler, araştırma projeleri, grup ve bireysel çalışmalar ve tartışmalar ışığında yürütülmektedir.</li> <li>- Uygulamalar ve gözlemler dört dönem boyunca sürmektedir. Öğretmenler ilk iki dönem gözlem yapmakta, 3 dönem yardımcı öğretmenlik son dönem de ise tam zamanlı olarak tüm dönem boyunca anaokulunda öğretmen adayları montör rehberliğinde staj ve uygulama yapmaktadır.</li> <li>- Üniversite bünyesinde erken çocukluk merkezi vardır ve bu merkez erken çocukluk eğitiminde öğretim üyesi olan kişiler tarafından yürütülmektedir.</li> </ul>
<b>Okul Uygulanması ve Okul deneyimi</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Türkiye’de Yüksek Öğretim Kurulu, her öğretmen adayının 6. yarıyıldan itibaren 3 yarıyıllık süre kapsamında yer almak koşuluyla, haftada 1 gün “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersi kapsamında alanının gerektirdiği öğretim uygulamalarına katılmalarını öngörmektedir.</li> <li>- Okul Deneyimi dersi Okul Öncesi programında 6. Yarıyıldan itibaren 1 saat teorik 4 saat okullarda uygulamalı olarak düzenlenmiştir. Öğrenciler Okul Deneyimi dersi için uygulama okulunda buldukları sürece her hafta yönergede belirtilen bir etkinliği yapmaktadırlar. Her etkinliğin tamamlanmasından ardından öğretmen adayları etkinlik hakkında yönergede belirtilen açıklamalar dâhilinde bir rapor yazmakta ve uygulama öğretim elemanına teslim edilmektedir.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Öğretmenlere rehber olan mentörlere eğitim verilmekte ve sertifikası olmayan öğretmenler mentör olamamaktadır.</li> <li>- Uygulama dönemi boyunca mentör, danışman öğretim elemanı ve öğrenciler toplantılar yaparak uygulama ve gözlem sonuçlarını değerlendirmektedirler.</li> </ul>

Tablo 4’te görüldüğü gibi Türkiye’de bir dönem boyunca sadece haftada bir gün uygulamaya giden öğretmen adaylarına göre Amerika’da öğrenciler çok daha fazla uygulama olanağı bulabilmektedirler. Kent State programında iki yıldan itibaren alan uygulamaları, okulöncesinde staj derslerinin yer aldığı ve son yıl ikinci dönem sadece mesleki pratik uygulaması ve staj dersinin yer aldığı öğrencilerin bir dönem boyunca uygulama yaptığı ders izlencelerinde ve programlarında

görülmektedir. Türkiye’de Yükseköğretim Kurulu, her öğretmen adayının altıncı yarıyıldan itibaren üç yarıyılık süre kapsamında yer almak koşuluyla, haftada bir gün “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersi kapsamında alanının gerektirdiği öğretim uygulamalarına katılmalarını öngörmektedir. Öğrenciler Okul Deneyimi dersi için altıncı dönemde, okul uygulaması dersi için ise yedi ve sekiz dönemlerde haftada bir gün okulda uygulamalara katılabilmektedirler. Altıncı dönemde öğrenciler okul deneyimi dersine katılarak okulda gözlem yaparken yedi ve sekizinci dönemlerde okul öncesi sınıflarında uygulama yapabilmektedirler. Öğretmen adayları okul deneyimi ve uygulaması derslerinde okullara giderek gözlem ve uygulama yapma olanağı bulmakta ve programda yer alan sınıflarda uygulanan etkinliklerle ilgili gözlemler yaparak rapor hazırlamakta ve danışman öğretim üyesi ve öğretmenle birlikte uygulama sürecine katılarak deneyim kazanmaktadır. 2018 yılında uygulamaya geçen okul öncesi öğretmenliği programında ise okul deneyimi dersi kaldırıldığı için öğrenciler yalnızca son sınıfta iki dönem uygulamaya gidebileceklerdir. İncelenen her iki ülkedeki programda yer alan derslerdeki değerlendirme ölçütlerinin karşılaştırılmasına ilişkin bulgulara Tablo 5’te yer verilmiştir.

Tablo 5

*Amerika ve Türkiye’deki Okul Öncesi Öğretmenliği Programında Sınavlar ve Değerlendirme Kriterleri*

	<b>Türkiye Okul Öncesi Öğretmenliği</b>	<b>Kent State Erken Çocukluk Eğitimi</b>
<b>Ders Başarısını Belirleme</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Üniversitedeki tüm yüksekokul, fakülte ve enstitüler ve diğer rektörlüğe bağlı birimlerde bağlı değerlendirme sistemi kullanılmaktadır.</li> <li>- Vize ve final sınavları değerlendirmede ana unsur olarak kullanılmaktadır.</li> <li>- Öğretim üyeleri öğrencilerin ödevlerini ve ders katılımını da değerlendirmeye tabi tutabilmektedirler.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Öğrencilerin çok yönlü değerlendirilmesi ön planda tutulmaktadır.</li> <li>- Her bir ders için öğretim üyeleri değerlendirme kriterleri belirlemekte derse katılım, öğretmenlik davranışları, ödevler, okuldaki uygulamalar, makale okumaları ayrı ayrı puanlanarak toplam puan üzerinden öğrenci değerlendirmeye tabi tutulmaktadır.</li> </ul>

Tablo 5’e göre Türkiye’de öğrencinin ders başarısının değerlendirilmesinde ağırlıklı olarak sınavlara dayalı % 40 ara sınav % 60 yılsonu sınavı notunun ya da öğrencilere verilen ödevlere göre finalin %50 ölçüt alındığı ödev ağırlığına göre de vize sınavının ağırlığının değiştiği bir değerlendirme sistemi bulunmaktadır. Öğrenci başarısı ise bağlı değerlendirme üzerinden yapılmaktadır. Farklı üniversite ve fakültelere göre değerlendirme ölçütü değişse de öğrenci başarısını değerlendirmede sonuç temelli vize ve final sınavlarının ağırlığını koruduğu söylenebilir. Ancak genel olarak uygulanan bu değerlendirme sistem bazı öğretim üyelerinin ödev ve öğrenci katılımı ya da araştırmaları dikkate alan bir değerlendirme yapmalarına da engel teşkil etmemektedir. ABD ise sınavlardan daha çok her ders için araştırma, projeler, öğrenci katılımı, öğrenci davranışları, alan uygulamalarının değerlendirilmesi gibi uygulama ağırlıklı değerlendirme ölçütlerinin yer aldığı görülmüştür. Ayrıca ABD’de öğretmen adaylarından her yılın sonunda o yıl

almış oldukları tüm dersleri kapsayan bir portfolyo dosyası hazırlamaları istenmektedir. Türkiye’de ise derslerde portfolyo uygulamasına genellikle bir çok üniversitede yer verilmemektedir.

Amerika ve Türkiye’de atanma koşulları açısından da farklılıklar bulunmaktadır. Buna ilişkin veriler Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6

*Amerika ve Türkiye’de Okul Öncesi Öğretmenliği Mezuniyet ve Atanma Koşulları*

	<b>Türkiye Okul öncesi öğretmenliği Mezuniyet ve Atanma Koşulları</b>	<b>ABD erken çocukluk eğitimi Mezuniyet ve Atanma Koşulları</b>
<b>Okul Öncesi öğretmenliği Mezuniyet ve Atanma koşulları</b>	<p>Öğrenciler, okul öncesi öğretmenliği programından mezun olabilmek için başarı notunun FF, FD ve TT olmaması ve programda öğrencinin en az 240 kredi alması ve genel not ortalamasının 4 üzerinden en az iki olması ile mezun olabilmektedir.</p>	<p>Minimum 128 kredi almış olması gerekiyor.</p>
<b>Öğretmenliğe atanma koşulları</b>	<p>- 4 yıllık lisans eğitimi - (KPSS)Kamu Personeli Seçme - Sınavı (Alan sınavı ve Sözlü Sınav) - Öğretmenler kadrolu ve sözleşmeli olarak atanmaktadırlar. Ayrıca öğretmen açığını gidermek için kısmi zamanlı olarak ücretli öğretmen, vekil öğretmen ve asker öğretmen uygulaması vardır. Bunlar sürekli olmayıp çalışma süreleri 1 yıldır. Öğretmenler MEB tarafından atanmaktadır.</p>	<p>- Lisans eğitimi 8 dönem sürmektedir. - Öğretmen adaylarının öğretmen olabilmek için Ohio öğretim lisansı Ohio Assesmens for Educators (OEA) sınavını girmeleri gerekmektedir. Öğretmenlik sınavı öğretim yeteneği, bilgi ve anlama alanlarını içermektedir. - Erken çocukluk öğretmenliğine atanmak için 12 dönem lisans eğitimi almak gerekiyor. - Öğretmenliğe hazırlık programı 4 yıllık lisans eğitiminin ardında 4 dönem yaklaşık 2 yıl sürmektedir. - Öğretmen adaylarının 12 haftalık staj yapması gerekiyor. - Öğretmenler bölge eğitim kurumları tarafından atanmasına rağmen okul müdürü de öğretmen alımında oldukça etkilidir.</p>

Tablo 6’ya göre Amerika’da öğretmenlerin atamaları bölge eğitim kurullarındaki yetkililer tarafından yapılmakla birlikte okulun ihtiyaç duyduğu öğretmenleri okul müdürü belirlemekte ve alınacak öğretmenle ilgili görüşmeler yapabilmektedir. Okul müdürünün bu görüşme sonuçları ve önerileri dikkate alınarak bölge kurulu tarafından öğretmenin atanması yapılabilmektedir. ABD’de öğretmenliğe atanmak için iki yıl hazırlık programı uygulanmakta 12 haftada staj yaptırılmaktadır. Türkiye’de öğretmen alımı okulların yetkisinde olmayıp MEB tarafından yapılmaktadır. Öğretmenler göreve atandıktan sonra bir yıl staj yapmakta ve sonradan kadroya alınmaktadır. Türkiye’de öğretmen adayları KPSS sınavına girmekteler bu sınavlar daha çok alan, meslek bilgisi ve genel kültür ağırlıklı test sınavını içermektedirler. Kamu Personeli Seçme Sınavında sonra ise öğrenciler sözlü sınavına alınmaktadır. ABD’deki öğretmen alımı için yapılan sınavlarda bilgi

kadar beceriyi de ölçen anlama, algılama ve öğretmenliğe ilişkin sorular yanında ders planı hazırlama gibi alanları da içeren bir sınav da yapılmakta ancak bu tek ölçüt olarak kabul edilmemektedir.

### **Tartışma, Sonuç ve Öneriler**

Amerika’da eyalet sisteminden dolayı öğretmen eğitim programlarında tam bir benzerlik bulunmamakta eyaletlere ve üniversitelere göre öğretmen eğitim sisteminde farklılıklar olabilmekte ve programın genel anlayışında da çok büyük farklılıklar gözlenebilmektedir. Türkiye’de ise okul öncesi öğretmenliği programı anlamında farklı üniversitelerde yer alan eğitim fakültelerine bağlı okul öncesi öğretmenliği programlarında alan, meslek ve genel kültür dersleri merkezi olarak belirlenmekte sadece seçimlik derslerde farklılıklar görülebilmektedir. Bu nedenle araştırma sonuçları ABD’nin genelinden çok Kent State Üniversitesi erken çocukluk eğitimi bölümü programları ile karşılaştırılmıştır. Türkiye’de ise okul öncesi programlar seçimlik dersler hariç büyük bir benzerlik göstermektedir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre Türkiye ve KSÜ okul öncesi öğretmen eğitimi programlarında amaçlar ve programın yapısı açısından yapılandırmaca anlayışa dayalı bir benzer bir yaklaşımın izlerini görmek mümkün görünmektedir. Ancak uygulama boyutunda ders izlenceleri incelendiğinde KSÜ öğrenci katılımına dayalı etkinlik temelli bir uygulamaya yer verildiği görülmesine karşın Türkiye’de ders izlencelerinin teorik ağırlıklı uygulamaya daha az yer veren bir anlayışa göre yürütüldüğü görülmüştür. Bu yönüyle Türkiye’de kâğıt üzerinde yapılandırmacı öğrenci merkezli bir süreç görünmesine karşın uygulamanın daha çok teorik ağırlıklı bir süreci içerdiği söylenebilir. Araştırmacının Amerika’da üç ay süresince izlediği ve gözlem yaptığı derslerin tamamında öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katıldığı, makale okuduğu, araştırma yaptığı, araştırma sonuçlarını sınıfa sunduğu, okullarda uygulama yaptığı, öğrenci katılımına olanak veren aktif yöntemlerin kullanıldığı bir süreci içerdiği görülmüştür. Bu yönüyle ABD’de okul öncesi öğretmen yetiştirme programlarında uygulama boyutunda da yapılandırmacı bir sürecin hâkim olduğu söylenebilir. Her iki ülkede bu süreci etkileyen önemli değişkenlerden biri okul öncesi öğretmenliğine alınan öğrenci kontenjanının oranı olduğu söylenebilir. Türkiye’de okul öncesi sınıflarına 70-80 öğrenci alınırken ABD’de bu oran 20-25 öğrenci seviyesinde olmaktadır. Bu yönüyle öğrenci sayısının azlığı aktif bir öğrenme ortamı yaratılmasına ve daha nitelikli bir öğrenme sürecine olanak sağlarken kalabalık sınıflar bunu engelleyici bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Öğretmen adaylarının üniversiteye alımında Türkiye’de sadece LYS sınavı ile alım yapıldığı bu yönüyle öğretmenliğin duyuşsal özelliğinin dikkate alınmadığı söylenebilir ABD’de eğitim



fakültelerine öğrenci kabulü tüm eyalet üniversitelerinde farklı ölçütler taşımakla birlikte genel anlamda bir öğretmenlik lisans programına öğrenci kabulü için adayın çok çeşitli psikolojik, fiziki ve bilişsel testlerden geçmesi gerekmektedir (Clack, 1997; Güçlü & Bayrakçı, 2004). Bu yönüyle ABD’de öğrencinin ortaöğretim öğrenimi süresince yaptığı çalışmalar, katıldığı sosyal ve kültürel etkinlikler, öğretmenlerin verdiği referans mektupları dikkate alınmakta ayrıca öğretmen adayının duyuşsal özellikleri sözlü sınav yoluyla ölçülebilmektedir. Ayrıca Amerika’da öğrencilerin lise düzeyinde iken üniversitelerde ders alabilmeleri, girecekleri bölümü tanımalarına ve bilerek bölümü seçmelerine olanak tanıyabilmektedir. Türkiye’de ise sadece bir sınava kısmen de ortaöğretim başarı puanına bağlı olarak öğretmenlik programlarına öğrenci seçimi, öğrencilerin öğretmenliğe olan duyuşsal özelliklerini ölçme konusundan oldukça yetersiz kalmaktadır. Öğretmen eğitimi konusunda oldukça etkili olan Finlandiya gibi ülkelerde de meslek öncesi öğretmen adaylarına sözlü sınav yapıldığı dikkate alındığında Türkiye ’açısından öğretmen yetiştirme sistemi açısından en önemli sorunlardan birinin öğretmen adaylarının üniversiteye alım kriterleri açısından yaşandığı söylenebilir.

Araştırmada öne çıkan sonuçlardan biride KSÜ program bünyesinde %23 oranında seçimlik derslere yer verilmesidir. Türkiye’de alana katkı getirebilecek önemli seçimlik dersler olmasına karşın öğrenciler yalnızca üç, yedi ve sekizinci dönemde beş ders seçebilmektedirler ancak bu oranın 2018 programında KSÜ programına benzer şekilde %25 olarak artırılması olumlu olmasına karşın. Programda seçimlik derslerin zorunlu seçimlik şeklinde yer almaması ve öğrenciye sadece bu derslerin onaylatılması oldukça önemlidir. Zira bu anlayışın üniversitelerde yaygın bir anlayış olarak uygulamaya konduğunu söylemek mümkün görünmektedir. Nitekim Şahin, Kartal ve İmamoğlu’nun (2013) yaptıkları araştırmada okul öncesi öğretmen adayları seçmeli derslerin ilgili anabilim dalı tarafından belirlenerek zorunlu olarak seçimin yaptırıldığını saptamışlardır. Bu anlayış ile yapılan seçimlik ders uygulamasının işlevsel bir rol oynamasını beklemek oldukça zor görünmektedir. Kent State üniversitesinde zorunlu derslerin sayısının az olmasına karşın her dönem geniş ölçüde seçimlik derslere yer verildiği öğrencilere görsel sanatlar, tiyatro, şiir gibi sanatsal alanlarda da seçimlik ders alma olanağı sunulduğu görülmektedir. Bu şekliyle öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda farklı sosyal alanlarda yetişmelerine olanak sağlandığı söylenebilir. Bu açıdan bakıldığında Türkiye’de de seçimlik derslerin fakültelere bırakılması katı bir program yerine esnek bir programa olanak sağlayabileceği için fakültelerin kendi kimliklerini oluşturma ve kendilerini zenginleştirerek farklılıklarını ortaya koyma anlamında önemli bir olanak sağlayabileceği söylenebilir. Ayrıca programda yer alan derslerin oranı ya da içeriği kadar derslerin alana ve uygulamaya ne ölçüde bütünleştirilebildiği programın başarısı ve nitelikli okul öncesi öğretmeni yetiştirmede oldukça önemlidir. Bu açıdan bakıldığında ABD’de programda daha az

derse yer verilmesine karşın programda yer alan derslerin okul öncesine uyarlanan teorik derslerden daha çok uygulamaya ağırlık verildiği tüm dersler için okullarda öğrencilerin uygulamaya gönderildiği saptanmıştır. Türkiye’de ise derslerin daha çok teorik olarak programda yer aldığı alana yeterli oranda uyarlanmadan sınıf içi bazı uygulamalarla sınırlı kaldığı söylenebilir. Şahin, Kartal ve İmamoğlu (2013) yaptıkları çalışmada okul öncesi öğretmen adayları, okul öncesi öğretmen Yetiştirme programı içerisinde yer alan meslek Dersleri, alan ve genel kültür derslerinden çoğunluğunun ezber içermesi, öğretim üyesinin etkili olmaması, uygulanman öğretim yöntemlerinin uygun olmaması, ders içeriklerinin uygulamaya geçirilememesi ve derslerin okul öncesi ile bütünleştirilemediği için alan katkısının sınırlı olduğunu saptamışlardır. Bu yönüyle araştırma sonuçları değerlendirildiğinde derslerin programda yer almasından çok programın hayata ne ölçüde geçirildiğinin önemli olduğu göz önüne alındığında Türkiye’de okulöncesinde birçok ders olmasına karşın uygulama sürecindeki sorunlardan dolayı programda alana katkı getirebilecek derslerin istenen etkiyi yarattığını söylemek oldukça zor görünmektedir. 2018-2019 yılında uygulamaya başlanacak okul öncesi öğretmenliği programında ise ABD’de olduğu gibi derslerin isimlerinin ve içeriğinin okul öncesine entegre edildiği bu anlamda programdaki değişikliğin olumlu yönde değerlendirildiği ancak programlarda üç dönem olarak yer alan okul deneyimi ve okul uygulamasının iki döneme düşmesi, derslerin uygulama oranının düşürülmesi, drama, öğretim yöntem ve teknikleri gibi derslerin iki saate düşürülmesi ve özel öğretim yöntemleri gibi alan için oldukça önemli olan derslerin zorunlu dersler arasından çıkarılması nitelikli okul öncesi öğretmen yetiştirilmesi önünde engel teşkil edebilecek unsurlar olarak görülebilir. Bu yönüyle 2018 programı seçimlik derslerin artırılması ve derslerin alana entegre edilmesi anlamında KSÜ erken çocukluk eğitim programında yer alan anlayışa yaklaşırken uygulamanın azaltılması, önemli derslerin ders saatinin azaltılması ve staj uygulamasının iki dönemle sınırlandırılmasından dolayı bu anlayıştan uzaklaştığı söylenebilir. Bu yönüyle 2018 okul öncesi öğretmen yetiştirme programının uygulamaya konması ile bazı sorunlar yaşanması olası görünmektedir

Türkiye’de öğretmenlerin okul öncesinden mezun olmak için ABD’deki 203 krediden daha fazla 240 kredi ders alması zorunlu olmasına karşın Türkiye’deki programlarda verilen derslerin kredilerinin alanın ihtiyaçları ve derslerin alana katkısı ve ders saatleri dikkate alınmadan hazırlandığı görülmektedir. Farklı üniversitelerde bu oranlar çok değişiklik gösterdiği belli bir kriterlere göre AKTS’lerin belirlenmediği için öğrencilerin farklı üniversiteler geçişi önünde de engel teşkil ettiği görülmüştür. 2018 programında ise 240 AKTS olarak hesaplandığı ve AKTS’lerin belirli bir standarda bağlandığı derslerin ağırlık ve oranlarının kredilendirme yapılırken dikkate alındığı görülmektedir. Bu yönüyle fakülteler arası geçişe engel oluşturan bu soruna çözüm getirilmesi 2018 programının olumlu yanlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak

öğretmenlik programlarında %20 olarak yer alan genel kültür derslerinin 2018 programında daha da azaltılarak %17.5 düşürülmesi program açısından olumsuz bir yan olarak görülebilir. Zira öğretmenlik için gerekli olan alan bilgisi ve meslek bilgisi kadar öğretmen adaylarının çok yönlü yetişmesi ve genel kültür olarak donanımlı olması öğretmenlik mesleğinin niteliği anlamında oldukça önemli olduğu söylenebilir.

Araştırmada ortaya çıkan diğer önemli sonuçlardan birisi de programlardaki uygulama boyutunda görülmektedir. Amerika'da derslerin %55'ini uygulamalı dersler oluştururken, Türkiye'de bu oran %27'lerdedir. ABD'de ders izlenceleri incelendiğinde ve araştırmacının bir dönem gözlediği derslerde teorik görünen derslerde de uygulama yapıldığı öğrencilerin derslerin genelinde belirli bir süre okula gittiği göz önüne alındığında uygulama oranı ABD'de daha da artmaktadır. Ayrıca ABD'de Üniversiteye bağlı uygulama okulunun bulunması ve burada akademik bir kadronun yer alması bu uygulama okullarının niteliğini artırma yanında öğrencilerin uygulamaya her zaman gidebilmelerinin yolunu da açabilmektedir. Türkiye'de ise birçok üniversitenin uygulama okulları bulunmamaktadır. Yayınlanan ancak halen ders izlenceleri yapılmayan 2018-2019 öğretim yılında birinci sınıflarda uygulanacak olan programda derslerin teorik boyutunun %93 uygulamanın ise %7 olarak belirlenmesi okul öncesi öğretmenlik programının iyileştirilmesinden çok niteliğinin düşmesine yol açabilecek unsurları bünyesinde taşıdığı söylenebilir. Bu alanda yapılan araştırmalarda da nitelikli öğretmen yetiştirmede uygulamanın önemine değinmişlerdir. Tuğrul ve diğerlerine göre (2010), öğretmen yetiştirme programlarının hizmet öncesi dönemde uygulama ağırlıklı olması öğretmen kalitesini doğrudan etkilemektedir. Şahin, Kartal ve İmamoğlu'nun (2013) yaptıkları araştırma da okul Öncesi öğretmen adayları, Okul Öncesi Öğretmeni Yetiştirme Programına ilişkin görüşlerinde programın uygulama boyutunda eksikliği olduğunu, teorik içeriğin fazla olduğunu, ders içeriklerinde eksikliklerin olduğu, alan derslerinin yetersiz olduğu ve bu nedenle programın öğretmen adaylarını mesleğe yeterli düzeyde hazırlayamadığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu yönüyle bakıldığında uygulama boyutu eksik olan teorik bilgilerle donatılmış bir öğretmen eğitiminden istenen nitelikte bir öğretmen yetiştirme beklemek oldukça zor olacak gibi görünmektedir.

Amerika'da ise okul öncesi öğretmen adaylarında dört dönem olan öğretmenlik uygulaması Türkiye'de üçüncü sınıfta okul deneyimi dördüncü sınıfta iki dönem olmak üzere üç dönem ve haftada sadece bir gün altı saatken ABD'de son dönemin tamamı staj uygulamasına ayrılmaktadır. Öğretmenin nitelikli yetişmesi anlamında okullardaki uygulamanın önemi göz önüne alındığında Türkiye'de okul öncesi programlarındaki uygulama eksikliği göze çarpmaktadır. 2018 programlarında bunun göz önüne alınarak uygulamaların artırılması bir yana üç sınıftaki okul

deneyimi kaldırılarak dördüncü sınıfta sadece iki dönem öğrencilere uygulamaya gitme olanağı tanınması okul öncesi öğretmen yetiştirme programları açısından en büyük sorunlardan bir olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu açıdan bakıldığında öğretmen adaylarının uygulama sürecinde daha etkili bir şekilde yetiştiği göz önüne alındığında öğretmen eğitiminde niteliğin daha da düşeceği söylenebilir. Küçükoğlu ve Kızıldaş'ın (2012) yılında yaptıkları çalışmada Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Rusya gibi ülkelerdeki okul öncesi öğretmenliği yetiştirme programına göre Türkiye'de uygulama açısından pek çok sorun yaşandığını saptamışlardır. Ayrıca ABD'deki Kent State Üniversitesindeki Erken Çocukluk Eğitimindeki ders izlenceleri incelendiğinde öğrencilerin staj uygulaması dışında da programda yer alan derslerin neredeyse tamamında öğrencilerden okulda araştırma, gözlem ve çalışma istenmesinden dolayı öğrencilerin okullardaki uygulama süreçlerinin oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Bu yönüyle ABD'de okul öncesi öğretmen adayları alana ilişkin bilgi ve tecrübelerini uygulama olanağı bulabilirken Türkiye'de öğrencilerin bu olanağı yeterli ölçüde bulamadıkları söylenebilir. 2018 programı ile birlikte öğrencilerin uygulama olanağının daha da sınırlanacak olması Türkiye'de okul öncesi öğretmenliğinin niteliğini etkileyebilecek önemli etkenlerden biri olarak görülebilir.

Araştırmada ortaya çıkan en önemli sonuçlardan biride okul öncesi öğretmen yetiştirme programlarında derslerin alana uyarlanması boyutunda yaşandığı söylenebilir. KSÜ ders izlenceleri incelendiğinde hem derslerin adlarının hem de içeriğinin alana uyarlandığı ve alanla ilgili uygulamalara yer verildiği görülmüştür. KSÜ erken çocukluk eğitimi programında ders adlarında bile alana uyarlandığı gözlenmektedir. Örneğin; erken yıllarda matematik öğretimi, erken çocukluk için dil ve okuryazarlık, matematik ve bilimde erken tecrübeler gibi dersler yer almakta bu derslerin içeriği erken çocukluk alanına göre biçimlendirilmektedir. Erken yıllarda bilim öğretimi, ilk yıllar öğretim programına uyum için eleştirel sorgulama Türkiye'de ise fen eğitimi, matematik eğitimi ismi ile dersler programda yer almaktadır. İçerikte bu isimlendirmeye uygun olarak alanla yerince uyarlanmadan ders izlencelerine yansıtılmıştır. 2018 programında bunun göz önüne alınarak KSÜ'de olduğu gibi erken çocuklukta matematik erken çocuklukta müzik eğitimi adı ile programda yer aldığı görülmektedir. Ders izlenceleri hazırlanırken bunun göz önüne alınması oldukça önemli olmakla birlikte okulöncesi öğretmenlik programına görevlendirilen öğretim elamanlarının da alanın özelliklerini, bilmesi bu yönde kendini geliştirip derslerini buna göre uyarlamaları programın etkililiği açısından oldukça büyük bir öneme sahiptir.

Programda derslerin değerlendirilmesi sürecinde de iki üniversite arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır. KSÜ'de derslerin değerlendirmesi yapılırken araştırmalar, incelemeler, uygulamalar, sunumlar, grup tartışmaları, portfolyo dosyası hazırlama, okumalar derse katılım ve

öğrenci davranışlarını kapsayan süreç temelli bir değerlendirme sisteminin yer aldığı ve öğretmen adaylarının değerlendirmesinin sürece yayıldığı gözlemlenmiştir. Türkiye’de ise öğrencilerin değerlendirilme sürecinde daha çok vize, final sınavı ve ödevlerle değerlendirildiği bu yönüyle sonuç temelli bir değerlendirme sürecinin hâkim olduğu söylenebilir. Bu değerlendirme yaklaşımının yapılandırmacı bir program anlayışını temel alan programla örtüşmediği söylenebilir. Bu yönüyle iki ülke eğitim programlarında da yapılandırmacı anlayışı benimsemesine karşın yalnızca programın amaçlarının örtüştüğü, ders içerikleri, uygulama ve değerlendirme açısından iki program arasında önemli farklılıklar olduğu söylenebilir.

Amerika’da okul müdürü öğretmen ihtiyacını belirleyip öğretmenle görüşebilmekte ataması okul müdürünün önerisi ile bölge eğitim kurullarındaki yetkililer tarafından yapılmaktadır. Öğretmenin görev süresi bir yıla sınırlı tutulmaktadır (Lucas, 1999). Ancak öğretmenlik süresi öğretmenin performansına göre uzatılmaktadır. Türkiye’de öğretmen ataması KPSS ve sözlü sınavlarla yapılmakta sonuçlara göre MEB tarafından ataması yapılmaktadır. Amerika’da olduğu gibi Türkiye’de de sözleşmeli öğretmen uygulamasına geçilmek istenmektedir. Bu durum öğretmenlerin sürekli görevden atılma kaygısı ile yüz yüze bıraktığı için öğretmen verimini düşürebilecek koşulları da bünyesinde barındırmaktadır. Ayrıca MEB bünyesinde ücretli, sözleşmeli, asker öğretmen ve kadrolu öğretmen olmak üzere öğretmen istihdam edilmesi koşulları eşit olmayan bir sistem içinde öğretmenlerin verimini artırmak bir yana azaltabilecek unsurları da beraberinde getirmektedir. ABD’de de öğretmenler sözleşmeli olarak görev yapmasına karşın liyakat ön plana alındığı için çalışan öğretmenlerin görevlerine çok özel durumlar olmadıkça son verilmemektedir. ABD’de öğretmen olmak için sadece öğretmenlik eğitimini almış olmak öğretmen olmak için gerekli ve yeter koşul değildir. Öğretmen adaylarını mezuniyet sonrası da yine yoğun bir süreç beklemektedir (Telci, 2011). ABD’de Lisans eğitime ek olarak öğretmenliğe atanmak için iki yıl hazırlık programı uygulanmakta 12 haftada staj yaptırılmaktadır Ayrıca öğretmenler öğretmenliğe alınırken ders uygulaması yaptırılmakta, aldığı sertifika ve belgeler dikkate alınmakta yüksek lisans yapan öğretmenlerin maaşları yılda 15 bin dolar daha fazla olabilmektedir. Sertifikaların eyaletlere göre beş yıl içinde yenilenmesi şartı da öğretmenin kendini sürekli geliştirmek zorunda bırakmaktadır. ABD’de meslek sonrası öğretmenlerin hizmet içi eğitim programlarına örgün eğitime harcadığı maddi kaynaktan daha fazlasını ayırması öğretmenlerin gelişimi yönünde en büyük desteklerden birini oluşturmaktadır. Türkiye’de hizmet içi eğitime ayrılan kaynak ise oldukça düşük bir oranda kalmaktadır.

Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde iki ülkedeki okul öncesi öğretmen yetiştirme açısından en önemli farkların Amerika’da derslerin uygulama ağırlıklı olması, öğretmenlik stajına

daha çok yer verilmesi, derslerin genelinde öğretmenlerin okullara gönderilmesi ve derslerin alana entegre edilmesinde olduğu söylenebilir. Bu sonuçlar ışığında Türkiye’de okul öncesi öğretmenliği programının niteliği ve etkililiği açısından aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir;

1. Derslerin alana uyarlanması,
2. Teorik derslerden daha çok uygulamalı derslere ağırlık verilmesi, derslerin uygulama boyutunun artırılması,
3. Üniversitelerde okul öncesi öğretmenliği anabilim dalına bağlı olarak uygulama okulları açılması ve öğrencilerin derslerin gerektirdiği uygulamaları burada yapmalarına olanak sağlanması,
4. Öğretmenlik uygulamasının ikinci sınıftan başlayarak en az 4 dönem olması ve ABD’de olduğu gibi son yıl dönemin en az yarısının uygulamaya ayrılması,
5. Okul öncesi öğretmenliğe öğrenciler alınırken ABD’de olduğu gibi çok yönlü bir değerlendirme sürecine tabi tutulması duyuşsal boyutun ölçülmesine yönelik sözlü sınavın yapılması,
6. Okul öncesinde derslere giren öğretim elamanlarının alanı tanınmasına yönelik seminerler verilmesi,
7. Derslerin değerlendirilmesinde yapılandırmacı anlayışa uygun olarak uygulama ağırlıklı süreç temelli ölçme değerlendirme tekniklerinin kullanılması,
8. Seçimlik derslerin belirlenmesinde öğrencilerin istek ve ihtiyaçlarının göz önüne alınması okul öncesi alanında nitelikli öğretmenlerin yetişmesinde önemli katkılar sunabilecektir.

## Kaynaklar

- Abazoğlu, İ.(2014). Dünyada öğretmen yetiştirme programları ve öğretmenlere yönelik mesleki gelişim uygulamaları. *Turkish Studies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(5), 1-46.
- Abazaoğlu, İ.,Yıldırım, O. ve Yıldızhan, Y. (2015). Okul öncesi öğretmenliğine ilişkin genel bir bakış. *JRET (journal of Research in Education and Teaching) Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4 (1),411-423.
- Barber, M. & Mourshed, M. (2007). *How the world's best-performing school systems come out on top*. London: McKinsey and Company.
- Çavuş, Ş., Kartal, O.Y. ve İmamoğlu. A. (2013). Okul öncesi öğretmen yetiştirme programı hakkında öğretmen adaylarının görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*. 14 (1),101-118.
- Clack, G. (1997). *ABD'nin Portresi*. Birleşik Devletler Enformasyon Ajansı tarafından yayımlanmıştır, Eylül 1997.
- Dalbudak, Z. (2006). *Anaokulu öğretmenlerinin drama etkinliklerini kullanmaları üzerine bir araştırma*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güçlü, N. ve Bayrakçı, M. (2004). Amerika Birleşik Devletleri eğitim sistemi ve hiçbir çocuğun eğitimsiz kalmaması reformu. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5 (2), 51-64.
- Kandır, A. (2005). *Türkiye'de erken çocukluk eğitiminde kaliteyi belirleyen ölçütler: erken çocukluk eğitiminde yeni yaklaşımlar*. Morpa Yayınları, İstanbul.
- Karasar, N. (2009), *Bilimsel araştırma yöntem*. Ankara: Nobel Yayıncılık
- Küçükoğlu, A.ve Kızıлтаş, E. (2012). Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Rusya ve Türkiye okul öncesi öğretmen yetiştirme programlarının karşılaştırılması. *İlköğretim Online*, 11(3), 660-670.
- Lucas, C. L. (1999). *Teacher education in America: Reform agenda for the twenty-first century*. New York: St. Martin's Press.
- Oktay, A. (2007). *Okul öncesi eğitimin önemi ve yaygınlaştırılması, Okul öncesi eğitimde güncel konular*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Özoğlu, M. (2010). *Türkiye'de öğretmen yetiştirme sisteminin sorunları*. Seta Analiz.
- Telci, A. M. (2011). *Amerika Birleşik Devletleri eğitim sistemi ile Türk eğitim sisteminde denetim alt sistemlerinin karşılaştırılması*. Yayımlanmamış Doktora tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tuğrul, B. ve Diğerleri (2010). Okulöncesi öğretmenlik uygulamalarının verimliliğini artırma yönünde öğrenci, öğretmen ve öğretim elemanlarının görüşlerinin incelenmesi, *Uluslararası*

*Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu II*, 16–18 Mayıs 2010 – Hacettepe Üniversitesi, Beytepe-ANKARA.

- Türkoğlu, A. (1998). *Karşılaştırmalı eğitim: dünya ülkelerinden örneklerle*. Adana: Baki Kitabevi.
- UNESCO (2012). Unesco strategy on teachers (2012-- 2015). [Available online at <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002177/217775e.pdf>]. Retrieved on May,12, 2016.
- YILDIRIM, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- YÖK. (2007). *Öğretmen yetiştirme ve eğitim fakülteleri –öğretmenin üniversitede yetiştirilmesinin değerlendirilmesi (1982-2007)*. Ankara: Yükseköğretim Kurulu Yayını. <http://catalog.kent.edu/colleges/eh/tlc/early-childhood-education-bse/#programrequirementstext> [www.teachercertificationdeqres.com/ohio](http://www.teachercertificationdeqres.com/ohio) <https://www.ohiohighered.org>. College credit plus info families/ ohio higher Ed.

### Extended Abstract

#### Purpose

The development and renewal of education programs according to changing conditions in the age of information seem to be an inevitable phenomenon. Within the teacher training programs, the pre-school teacher training program has a distinct place and importance. In the development of more qualified programs, positive contributions can be made by the review of the related literature and the comparative analysis of the programs implemented in different countries. In this regard, the current study aimed to conduct a comparative investigation of the Early Childhood Education Program in Kent State University and the Pre-school Teacher Training Program in Muğla Sıtkı Koçman University on the basis of their curriculums. Acceptance to universities and appointment of teachers to teaching posts in Turkey are performed through a centralized system. At the same time, the programs to be implemented in education faculties are determined by the Higher Education Council. Therefore, course curriculums followed in the Muğla Sıtkı Koçman University Pre-service Teacher Training program, except for the ones for some elective courses, are the same as those in all the other education faculties. For this reason, the phrase “Institutions training pre-school teachers in Turkey” is used. For the above-mentioned purpose of the study, answers to the following questions were sought.

1. What are the similarities and differences between the conditions of acceptance to Kent State University and the pre-school teacher training institutions in Turkey?
2. What are the similarities and differences between the course curriculums followed in Kent State University and the pre-school teacher training programs in Turkey in terms of objectives, content, learning situations and assessment methods?



3. What are the similarities and differences between the two programs in terms of school practice and internship?

4. What are the requirements to be appointed as a teacher in Turkey and America?

### **Method**

The study employed a descriptive design. The pre-school teacher training programs were described as a result of comparative analysis of the Pre-school Teacher Training Program in Muğla Sıtkı Koçman University (MSKÜ) in Turkey and the Early Childhood Education Program in Kent State University located in America on the basis of their course curriculums and syllabuses. In the collection of the data, the document analysis technique was used. Course curriculums followed in the Pre-school Teacher Training Program in Muğla Sıtkı Koçman University and in the Early Childhood Education Program in Kent State University were compared in terms of objectives, content, learning situations and assessment methods. Besides, the researcher observed the extent of the compliance with the curriculums in the classes he participated in during a three-month period in 2017. In the analysis of the data, the content analysis method was used. On the basis of the research questions, 39 curriculums from the MSKÜ Pre-school Teacher Training Program and 27 curriculums from the Early Childhood Education Program in Kent State University were analyzed to reveal their similarities and differences.

### **Findings**

The findings revealed that in addition to the ACT and SAT exams, there are many other criteria involved in the appointment of teachers. The acceptance of students to the pre-school teacher training programs depends on a centralized university entrance exam with a small effect from their high school grade point average. In the USA, unlike Turkey, successful students can take some courses from education faculties when they are high school students; thus, they can get to know alternative branches of teaching and can make better choices. In terms of purposes and objectives, both programs are seen to have adopted the philosophy of progressive education. However, while practice-oriented courses occupy 55% of the whole program in Kent State University, they only occupied 27.5% of the 2006 program. The new program to be implemented as of the beginning of 2018-2019 academic year, the ratio of the practice-oriented courses will be reduced to 7%. In the Early Childhood Education program in Kent State University, all the courses seem to have been adapted to the field of early childhood but not adapted in Turkey. During the observations, the pre-service teachers enrolled in the early childhood education program are seen to have opportunities to visit the early childhood center affiliated to the university and to make observations, to prepare plans, to conduct applications, to perform evaluations together with their peers and to do many activities in the real classroom environment. In Turkey, though applications

are done in the applied courses, applications in real school environments are very limited. In the assessment of the students in the Early Childhood Education Program in Kent State University, the students' success is determined through process-based assessment techniques, while it is done through product-based assessment in Turkey. The appointment of teachers graduated from Kent State University is made by school principles or authorities in school district boards. In Turkey, teachers are recruited by the Ministry of National Education according to results of KPSS and oral exam.

### **Conclusions and Discussion**

The study reveals that pre-school teacher training programs in Turkey and Kent State University seem to be similar as they both have adopted the constructivist approach, yet they are quite different in terms of addressing practice. Unlike Turkey, in Kent State University there are many criteria considered while accepting students, thus, selection of more qualified teachers can be more likely. The courses of the program have been well adapted to the field of early childhood. The ratio of the practice-oriented courses is limited in Turkey. The ratio of the elective courses in the program is 10% in Turkey and raised to 25% as in Kent State University, which seems to be positive side of the new program. On the other hand, many problems will possibly be experienced in the new program to be implemented as of 2018-2019 academic year. The school practice given for three terms will be reduced to two terms, and the ratio of practice-oriented courses will be decreased, the class hours of some courses such as drama, teaching methods and techniques will be reduced to two hours which might negatively affect the training of qualified teachers. In order to overcome these problems, pre-school courses should be integrated into the field, more emphasis should be put on practice than theory, school practicum should be offered for four terms, university-affiliated application schools should be opened, process-based assessment should be emphasized more and affective characteristics should also be taken into consideration while deciding which students to accept to the programs.